

กระทู้ถามที่ ๑๒๒ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๑๕ มีนาคม ๒๕๕๑

เรื่อง ที่อยู่อาศัยของราษฎรรอบพื้นที่นิคมสหกรณ์ท่าแซะ จังหวัดชุมพร

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ตามรัฐธรรมนูญว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดังต่อไปนี้

การออกเอกสารสิทธิให้ราษฎรที่อาศัยและทำกินรอบแนวเขตที่ดินของนิคมสหกรณ์ท่าแซะ อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร ที่ได้ดำเนินการยื่นคำร้องเพื่อแก้ปัญหาที่ยังกรมส่งเสริมสหกรณ์ ผ่านสหกรณ์ จังหวัดชุมพร แต่ไม่มีผลคืบหน้าอย่างใด จึงขอเรียนถามว่า

๑. ขณะนี้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมส่งเสริมสหกรณ์ ได้ดำเนินการ เรื่อง ความเดือดร้อนของราษฎรตามรอยพื้นที่นิคมสหกรณ์ท่าแซะนี้อย่างไร มีผู้เดือดร้อนทั้งหมดจำนวนเท่าใด มีวิธีการแก้ปัญหาอย่างไรบ้าง

๒. ปัญหาความเดือดร้อนของราษฎรรอบพื้นที่นิคมสหกรณ์ทั่วประเทศมีปัญหาเช่นเดียวกันนี้ ในพื้นที่ใดบ้าง ขอให้ระบุว่าที่ใดและปัจจุบันได้แก้ปัญหาเหล่านี้ได้มีผลสมบูรณ์หรือไม่ เพียงใด

ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

สุวโรช พะลัง

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

คำตอบกระทู้ถามที่ ๑๒๒ ร.

ของ นายสุวโรช พะลัง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบสัดส่วน)
เรื่อง ที่อยู่อาศัยของราษฎรรอบพื้นที่นิคมสหกรณ์ท่าแซะ จังหวัดชุมพร

ข้าพเจ้า นายสมศักดิ์ ปริศนานันทกุล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอตอบ
กระทู้ถามของท่านสมาชิกผู้มีความเกียรตินี้ ดังนี้

คำถามข้อที่ ๑

ขณะนี้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์โดยกรมส่งเสริมสหกรณ์ ได้ดำเนินการเรื่องความเดือดร้อน
ของราษฎรตามรอบพื้นที่นิคมสหกรณ์ท่าแซะนี้อย่างไร มีผู้เดือดร้อนทั้งหมดจำนวนใด มีวิธีการแก้ไข
ปัญหานี้อย่างไรบ้าง

คำตอบข้อที่ ๑

รัฐบาลโดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอเรียนว่า

๑. กรมส่งเสริมสหกรณ์ ได้รับมอบที่ดินรกร้างว่างเปล่าที่คณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ
จำแนกเป็นพื้นที่จัดสรรเพื่อการเกษตร มาดำเนินการจัดที่ดินด้วยวิธีการสหกรณ์ โดยอาศัย
พระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑ ประกาศพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งนิคมสหกรณ์
ในท้องที่อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร พ.ศ. ๒๕๑๓ โดยสภาพความเป็นจริงได้มีการดำเนินงาน
ในพื้นที่เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้อง

ตามอำนาจหน้าที่ของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ดังนี้

- ดำเนินการวางแผนจัดที่ดินและก่อสร้างปัจจัยพื้นฐานมาตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๐๖
- คัดเลือกรายการเข้าเป็นสมาชิกนิคมสหกรณ์ ส่งเสริมให้รวมตัวกันจัดตั้งสหกรณ์นิคม
และจัดสรรให้สมาชิกแปลงที่ดิน ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๐๕
- เมื่อสมาชิกนิคมสหกรณ์ทำประโยชน์ในที่ดินแล้วและเป็นสมาชิกมาเป็นเวลาเกินกว่าห้าปี
ชำระค่าช่วยทุนรัฐบาลและปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนดครบถ้วนแล้ว กรมส่งเสริมสหกรณ์จะออก
หนังสือแสดงการทำประโยชน์ (กสน. ๕) ให้สมาชิก เพื่อนำไปขออนุญาตที่ดินตามประมวล
กฎหมายที่ดิน
- ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๕ กรมที่ดินได้อนุมัติโครงการออกโฉนดแบบท้องถิ่น
ในท้องที่อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร ได้ดำเนินการออกโฉนดที่ดินให้กับสมาชิกนิคมสหกรณ์ท่าแซะ

ประมาณ ๗๐% ของพื้นที่ ปรากฏว่าสมาชิกนิคมสหกรณ์ จำนวน ๑๗๔ ราย นำหนังสือแสดงการทำประโยชน์ (กสน. ๕) ไปขออนุญาตที่ดินตามโครงการ ฯ กรมที่ดินแจ้งว่าไม่สามารถดำเนินการได้ เนื่องจากที่ดินดังกล่าว อยู่นอกแนวเขตพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งนิคมสหกรณ์ ในท้องที่อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร พ.ศ. ๒๕๑๓

- กรมส่งเสริมสหกรณ์ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง ผลปรากฏว่าได้มีการจัดสรรให้สมาชิกแปลงที่ดิน ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๐๕ ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๓๕ จึงได้มีการสำรวจรอบ - กันเขต พื้นที่ตามแผนที่แนบท้ายพระราชกฤษฎีกา ฯ ปรากฏว่ามีพื้นที่ที่จัดสรรให้กับสมาชิกบางส่วนอยู่นอกแนวเขตพระราชกฤษฎีกา ฯ จำนวน ๑๗๔ ราย เนื้อที่รวมประมาณ ๘,๑๐๐ ไร่

- กรมส่งเสริมสหกรณ์ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมจังหวัดชุมพร และสำนักงานป่าไม้จังหวัดชุมพร ได้ร่วมกันตรวจสอบแนวเขตที่ดิน ปรากฏว่าพื้นที่ดังกล่าว ทับซ้อนพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในท้องที่อำเภอท่าแซะ และอำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๑๓ เนื้อที่ประมาณ ๗,๘๖๐ ไร่ และทับซ้อนพื้นที่ป่าไม้ถาวร เนื้อที่ประมาณ ๒๔๐ ไร่

- กรมส่งเสริมสหกรณ์ นำเสนอปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขออนุมัติในหลักการให้ปรับปรุงพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งนิคมสหกรณ์ ในท้องที่อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร พ.ศ. ๒๕๑๓ เพื่อให้มีแนวเขตครอบคลุมพื้นที่ที่ได้จัดสรรให้กับสมาชิกตามสภาพความเป็นจริง

๒. กองนิติการ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาแล้วเห็นว่าเรื่องดังกล่าวเกี่ยวข้องกับสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) จึงขอให้สอบถามความเห็นจาก ส.ป.ก. เพื่อประกอบการพิจารณาเสนอความเห็น

๑. สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ขอรื้อคณะกรรมการกฤษฎีกาเกี่ยวกับการจัดที่ดินตามมาตรา ๒๖ (๓) แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๒ สืบเนื่องจากกรณีนิคมสหกรณ์ท่าแซะ จังหวัดชุมพร จัดที่ดินออกนอกเขตและทับซ้อนกับพื้นที่ดำเนินการของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาแล้วมีความเห็นว่า เมื่อ ส.ป.ก. ยังไม่ได้เข้าไปดำเนินการในพื้นที่ดังกล่าว จึงยังไม่อาจถือได้ว่า ส.ป.ก. เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ตามมาตรา ๓๖ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘

- คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดชุมพร ได้มีมติในคราวประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๔๕ เมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๔๕ ให้ส่งคืนพื้นที่บริเวณที่มีการทับซ้อนระหว่างสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดชุมพรกับนิคมสหกรณ์ท่าแซะ จังหวัดชุมพร และให้กรมส่งเสริมสหกรณ์ รับผิดชอบการแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยด่วนต่อไป

- แต่เนื่องจากนโยบายของนายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๔๘ ให้หน่วยงานต่าง ๆ ที่มีที่ดินอยู่ในความรับผิดชอบจัดทำแผนที่แสดงขอบเขตที่ดินทุกประเภทให้ชัดเจนไม่ทับซ้อนเพื่อแก้ไขปัญหาข้อขัดแย้งเรื่องแนวเขตที่ดิน และให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (นายชวรัตน์ ชาญวีรกูล) เป็นผู้รับผิดชอบ

- ส.ป.ก. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการจัดทำแผนที่ มาตราส่วน ๑ : ๕๐,๐๐๐ เพื่อให้กรมพัฒนาที่ดินถ่ายทอดแนวเขตจากแผนที่ภูมิประเทศ ๑ : ๕๐,๐๐๐ ลงในภาพถ่ายทางอากาศ ๑ : ๔,๐๐๐ พร้อมกับทำ Ground check ซึ่งทำให้เกิดความชัดเจนระหว่างขอบเขตพื้นที่ของรัฐด้วยกันหรือระหว่างรัฐ/เอกชน หลังจากนั้นให้หน่วยงานไปดำเนินการปรับปรุงแนวเขตให้ตรงตามที่ได้ปรับปรุงแนวเขต (Reshape) โดยให้ดำเนินการแก้ไขปัญหาข้อขัดแย้งเรื่องเขตพื้นที่ป่าและให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนและประเทศชาติ ส.ป.ก. จึงเห็นควรรอผลการดำเนินการปรับปรุงแนวเขต (Reshape) ให้เสร็จเรียบร้อยก่อนที่จะดำเนินการเสนอคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมพิจารณาต่อไป

๔. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้กำหนดให้มีการประชุมเพื่อตรวจสอบร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๔ ฉบับ เมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ เนื่องจากได้ตรวจสอบในเบื้องต้นพบว่ามียังร่างพระราชกฤษฎีกา จำนวน ๑ ฉบับ ทับซ้อนกับพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งนิคมสหกรณ์ ในท้องที่อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร พ.ศ. ๒๕๑๓

- ส.ป.ก. ได้จัดทำแผนที่แนบท้าย ร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดิน ๑ ครอบคลุมพื้นที่ในส่วนที่กรมส่งเสริมสหกรณ์จัดสรรให้กับสมาชิกนิคมสหกรณ์นอกแนวเขตพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งนิคมสหกรณ์ในท้องที่อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร พ.ศ. ๒๕๑๓ เนื้อที่ประมาณ ๓,๘๖๐ ไร่ ที่กรมส่งเสริมสหกรณ์ นำเสนอปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขออนุมัติในหลักการให้ปรับปรุงพระราชกฤษฎีกา ๑

- มติที่ประชุม คณะกรรมการกฤษฎีกามีความเห็นว่า เมื่อ ส.ป.ก. เสนอเรื่องหรือคณะกรรมการกฤษฎีกา เกี่ยวกับการจัดที่ดินตามมาตรา ๒๖ (๓) แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดิน ๑

ที่สืบเนื่องจากกรณีนิคมสหกรณ์ท่าแซะ จังหวัดชุมพร จัดที่ดินออกนอกเขตและทับซ้อนกับพื้นที่ดำเนินการของ ส.ป.ก. และคณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาไปแล้วมีความเห็นว่า เมื่อ ส.ป.ก. ยังไม่ได้เข้าไปดำเนินการในพื้นที่ดังกล่าว จึงยังไม่อาจถือได้ว่า ส.ป.ก. เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ตามมาตรา ๓๖ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ จึงขอให้ตัดพื้นที่ที่กรมส่งเสริมสหกรณ์เข้าไปดำเนินการแล้วออกเสีย เพื่อให้กรมส่งเสริมสหกรณ์ดำเนินการขอปรับปรุงพระราชกฤษฎีกาฯ ต่อไป

๕. ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการดำเนินงานของ ส.ป.ก. รอผลการดำเนินการปรับปรุงแนวเขต (Reshape) ให้เสร็จเรียบร้อย จึงจะดำเนินการนำเสนอ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พิจารณาต่อไป

คำถามข้อที่ ๒

ปัญหาเคือคร้อนของราษฎรรอบพื้นที่นิคมสหกรณ์ทั่วประเทศมีปัญหาเช่นเดียวกันนี้ ในพื้นที่ใดบ้าง ขอให้ระบุว่าที่ใดและปัจจุบันได้แก้ปัญหาเหล่านี้ได้มีผลสมบูรณ์หรือไม่ เพียงใด

คำตอบข้อที่ ๒

รัฐบาลโดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ตรวจสอบเรื่องดังกล่าวแล้ว ขอเรียนว่า กรมส่งเสริมสหกรณ์ดำเนินการจัดที่ดินด้วยวิธีการสหกรณ์ ในรูปนิคมสหกรณ์ โดยอาศัยพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑ ประกาศพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งนิคมสหกรณ์ จำนวน ๓๗ นิคมสหกรณ์ ดำเนินการในท้องที่ ๒๑ จังหวัด พื้นที่รวมประมาณ ๓,๐๗๑,๖๖๔ ไร่

- โดยสภาพความเป็นจริง ได้มีการดำเนินการในพื้นที่ตามอำนาจหน้าที่ของกรมส่งเสริมสหกรณ์ เช่น การสำรวจ วางผังจัดที่ดิน และก่อสร้างปัจจัยพื้นฐาน คัดเลือกรายกรเข้าเป็นสมาชิกนิคมสหกรณ์ ส่งเสริมให้รวมตัวกันจัดตั้งสหกรณ์นิคม และจัดสรรให้สมาชิกแปลงที่ดิน ก่อนการสำรวจรอบ - กันเขต พื้นที่ตามแผนที่แนบท้ายพระราชกฤษฎีกาฯ จึงทำให้มีการจัดสรรที่ดินรอบพื้นที่นิคมสหกรณ์ ออกนอกแนวเขตพระราชกฤษฎีกาฯ เช่นเดียวกับปัญหาของนิคมสหกรณ์ท่าแซะ จังหวัดชุมพร แทบทุกนิคมสหกรณ์

- ปัจจุบันได้มีการแก้ไขปัญหาไปพร้อม ๆ กัน ทุกนิคมสหกรณ์ โดยกรมส่งเสริมสหกรณ์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันดำเนินการจัดทำแผนที่ มาตราส่วน ๑ : ๕๐,๐๐๐ เพื่อให้กรมพัฒนาที่ดินถ่ายทอดแนวเขตจากแผนที่ภูมิประเทศ ๑ : ๕๐,๐๐๐ ลงในภาพถ่ายทางอากาศ ๑ : ๔,๐๐๐ พร้อมกับทำ Ground check ซึ่งจะทำให้เกิดความชัดเจนระหว่างขอบเขตพื้นที่ของรัฐด้วยกัน หรือ

ระหว่างรัฐ/เอกชน หลังจากนั้นหน่วยงานที่รับผิดชอบจะไปดำเนินการปรับปรุงแนวเขต ให้ตรงกับที่ได้ปรับปรุงแนวเขต (Reshape) และดำเนินการแก้ไขปัญหาข้อขัดแย้ง เรื่องเขตพื้นที่ป่าและพื้นที่ทับซ้อนระหว่างหน่วยงาน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนและประเทศชาติต่อไป